

SMERNICA K PREVENCIÍ A RIEŠENIU NÁVYKOVÝCH LÁTOK V ŠKOLSKOM PROSTREDÍ

Vypracovala Mgr. Sandra Kevická – školská psychologička	Podpis
Schválil Ing. Marcel Hrnčiar – riaditeľ školy	Podpis
Prerokované v pedagogickej rade 20. novembra 2025	

Spojená škola
Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

Čl. I.

Úvodné ustanovenie

1. Túto smernicu vydáva riaditeľ Spojenej školy, Školská 7, 974 01 Banská Bystrica, ako neoddeliteľnú súčasť školského poriadku, kde sa bližšie upravujú niektoré opatrenia proti šíreniu drog a iných návykových látok v školskom prostredí.
2. Smernica je vypracovaná v súlade s nasledujúcimi predpismi a zákonmi:
 - a. Národná protidrogová stratégia Slovenskej republiky na obdobie rokov 2021-2025 s výhľadom do roku 2030, ktorá bola schválená uznesením vlády SR dňa 27.10.2021 pod číslom 619/2021;
 - b. Zákon č. 245/2008 Z. z. Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon);
 - c. Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon;
 - d. Zákon č. 139/1998 Z. z. Zákon o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch.
3. Vzhľadom na narastajúce množstvo drogových aktivít v súčasnej dobe a snahu školy chrániť a zvyšovať blaho žiakov, dbať o ich zdravie, poskytovať bezpečnosť pre širokú verejnosť a zabezpečiť multidisciplinárny a inkluzívny prístup, je potrebné venovať tejto problematike pozornosť, a to z hľadiska preventívneho i sankčného.
4. Smernica je určená na riešenie a prevenciu prípadov drog, tabakových výrobkov, alkoholu a iných návykových látok na škole, v školskom areáli, v školskom internáte a jeho areáli, počas odbornej praxe, školských výletov, exkurzií, prednášok a iných akcií organizovaných školou.
5. Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov školy, žiakov a ich zákonných zástupcov. Dodržiavanie smernice podlieha kontrole vedenia školy.

Čl. II.

Základné pojmy

1. **Návyková látka** je akákoľvek látka, ktorá môže nepriaznivo ovplyvniť psychiku človeka, jeho ovládacie alebo rozpoznávacie schopnosti či sociálne správanie. Patrí sem alkohol, omamné a psychotropné látky a ďalšie látky vyvolávajúce závislosť.
2. **Omamné látky** sú látky vyvolávajúce návyk a psychickú a fyzickú závislosť ľudí charakterizovanú zmenami správania sa so závažnými zdravotnými a psychosociálnymi

následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.

3. **Psychotropné látky** sú látky ovplyvňujúce stav ľudskej psychiky pôsobením na centrálny nervový systém s menej závažnými zdravotnými a psychosociálnymi následkami, na ktoré sa vzťahuje medzinárodný dohovor, ktorým je Slovenská republika viazaná.
4. Za omamnú a psychotropnú látku sa považuje aj látka v čistej forme alebo vo forme prípravku:
 - a. na ktorú sa nevzťahujú medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná;
 - b. ktorá môže predstavovať porovnateľné zdravotné riziko alebo spoločenské riziko ako látka, na ktorú sa vzťahujú medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná;
 - c. ktorá sa má na základe osobitného predpisu podrobiť kontrolným opatreniam.
5. Prípravky sú zmesi obsahujúce jednu alebo viac:
 - a. omamných látok alebo psychotropných látok, a to bez ohľadu na ich fyzikálny stav, okrem prírodne sa vyskytujúcich zmesí látok a roztokov látok;
 - b. potenciálne rizikových látok, ktorých chemická štruktúra a predpokladané účinky sú podobné ako pri omamných látkach alebo psychotropných látkach;
 - c. látok, na ktoré sa nevzťahujú medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná a ktoré môžu predstavovať porovnateľné zdravotné riziko alebo spoločenské riziko ako látky, na ktoré sa vzťahujú medzinárodné dohovory, ktorými je Slovenská republika viazaná.
6. **Droga** je látka nerastného, rastlinného alebo živočíšneho pôvodu, ktorá po vstupe do organizmu môže ovplyvniť jeho funkcie. Patria sem prírodné, polosyntetické a syntetické látky, ktoré môžu spôsobiť závislosť či chorobný stav tým, že priamo alebo nepriamo pôsobia na centrálny nervový systém.
7. **Legálne drogy** sú látky, ktoré nie sú zakázané a môžu sa bežne kúpiť v obchodnej sieti. Medzi tieto látky patrí: **alkohol**, **nikotín** (cigarety, iné tabakové výrobky, elektronické cigarety, nikotínové vrecúška a pod.), **organické**, **syntetické rozpúšťadlá**, **čistiace a prchavé látky**, **lepidlá** (napr.: toluén, acetón, benzén, čikuli a pod.), **lieky** (analgetiká, sedatíva, hypnotiká, nootropiká a pod.), **kofeín** (energetický drink, káva, čaj a pod.). Predaj, užívanie, prechovávanie a distribúcia týchto látok nie je zákonom zakázaná, ale

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

nakladanie s nimi môže byť upravené alebo obmedzené zákonom (dovršenie veku, len na predpis/recept, udelenie licencie a pod.).

8. **Nelegálne drogy** sú látky, ktoré štát zákonom výslovne zakazuje vyrábať, predávať, prechovávať, distribuovať alebo inak s nimi nakladať (napr.: marihuana, hašiš, pervitín, kokaín, heroín, extáza, LSD a mnoho iných). Sankcie za porušenie tohto zákazu upravuje zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon (§ 171 a nasl. TZ.).
9. Nakladanie s omamnými a psychotropnými látkami upravuje v prvom rade zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch.

Čl. III

Prevenia proti šíreniu drog, alkoholu, tabakových výrobkov a iných návykových látok

1. Počas prevencie škola dbá na vytváranie bezpečného, pozitívneho a zdraviu prosperujúceho prostredia, v ktorom sa šírenie drog a iných návykových látok aktívne obmedzuje.
2. Počas prevencie škola primerane pôsobí na žiakov podľa ich veku a psychickej a intelektovej úrovne s dôrazom na zdravý životný štýl.
3. Za prevenciu v školskom prostredí zodpovedá riaditeľ školy, ktorý zabezpečuje činnosti súvisiace s prevenciou prostredníctvom činnosti pedagogických a odborných zamestnancov.
4. Prevencia sa realizuje najmä prostredníctvom:
 - a. jej začlenenia do výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického a odborného zamestnanca v rámci každodennej výučby;
 - b. súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi;
 - c. podpory prosociálneho správania a pozitívnych vzťahov detí;
 - d. jej zakotvením v školskom poriadku, kde sú určené pravidlá správania sa vrátane sankcií za ich porušenie;
 - e. zabezpečením vzdelávania a odbornej prípravy pedagogických a odborných zamestnancov v oblasti prevencie;
 - f. koordináciou spolupráce školy s odborníkmi, rodičmi a komunitou v rámci preventívnych aktivít;

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

- g. podporou realizácie preventívnych programov a aktivít zameraných na ochranu duševného a fyzického zdravia a prevencie vzniku závislostí;
- h. poskytnutím informácie a podporu žiakom a rodičom v oblasti prevencie rizikového správania;
- i. zabezpečením školského pedagogického dozoru v súlade s pracovným poriadkom školy;
- j. oboznámenia pedagogických a nepedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so spôsobom oznamovania a postupom riešenia.

Čl. IV

Preverovanie podozrenia

1. Preveruje sa podozrenie z: požitia, darovania, podaja alebo kúpno-predajnej činnosti v školskom prostredí.
2. Každý prípad musí byť okamžite nahlásený triednemu učiteľovi alebo odbornému zamestnancovi.
3. Škola zabezpečí dôkladné vyšetrenie každého nahláseného prípadu.
4. Počas vyšetrovania budú prijaté opatrenia na ochranu osoby/osôb, ktoré prípad nahlásili.
5. Riaditeľ školy alebo ním poverený odborný zamestnanec, alebo pedagogický zamestnanec zostaví skupinu zamestnancov školy, ktorá navrhuje a zabezpečuje postup pri riešení problému (jej členmi sú najmä triedny učiteľ, školský psychológ, školský špeciálny pedagóg, výchovný poradca, členovia podporného tímu).
6. Počas preverovania a zistenia činnosti súvisiacej drogami alebo návykovými látkami môže škola prizvať externé zložky:
 - a. polícia;
 - b. záchranné zložky;
 - c. CPP;
 - d. a iné pracoviská venujúce sa tejto problematike.
7. Opatrenia, metódy a postupy pri riešení a náprave jej dôsledkov sa navrhujú tak, aby zodpovedali závažnosti spáchaného činu.
8. Pre vyšetrenie prípadu je možné uplatniť nasledujúce metódy:
 - a. individuálny rozhovor;
 - b. skupinový rozhovor;

Spojená škola
Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

- c. rozhovor s vedením školy, odbornými zamestnancami, podporným tímom, externými zložkami;
- d. hľadanie svedkov, kompromitujúceho materiálu a jeho zadržanie;
- e. vedenie písomných záznamov o postupe riešenia prípadu;
- f. kontaktovanie zákonných zástupcov;
- g. využitie anonymnej dotazníkovej metódy.

Čl. V

Oznamovacia povinnosť

V súlade s ustanovením § 5 ods. 10 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov: **Riaditeľ a ostatní vedúci pedagogickí zamestnanci sú povinní oznámiť obci požitie alkoholického nápoja alebo inej návykovej látky osobou maloletou do 15 rokov alebo mladistvou do 18 rokov.**

Čl. VI

Opatrenia proti šíreniu a užívaniu legálnych drog

Výchovné opatrenia sa udeľujú podľa závažnosti priestupku, a teda je možné porušiť klasickú postupnosť udeľovania týchto opatrení zakotvenú v školskom poriadku. Dodržiava sa postup vyplývajúci z tejto smernice.

1. Fajčenie, elektronické cigarety, nikotínové vrecúška, iné tabakové výrobky

- a) Škola má za cieľ zabezpečiť prostredie, v ktorom nebude dochádzať k vzniku závislosti od nikotínu ako návykovej a škodlivej zložky nachádzajúcej sa v tabaku, v tabakových výrobkoch, elektronických cigaretách, nikotínových vrecúškach a pod. Fajčenie a užívanie nikotínových výrobkov je závažným problémom, dôsledok ktorého sa prejavuje škodlivými účinkami na zdravie človeka.
- b) V súlade so školským poriadkom a so zákonom č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov majú žiaci v priestoroch školy, v areáli školy, v priestoroch odbornej praxe a počas všetkých akcií organizovaných školou **zakázané**:
 - a. fajčiť tabakové výrobky a elektronické cigarety;
 - b. užívať nikotínové vrecúška, žuvací tabak a iné výrobky obsahujúce nikotín;

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

- c. navádzať ostatných žiakov k fajčeniu alebo užívaniu výrobkov obsahujúcich nikotín;
- d. propagovať a predávať tabakové výrobky.
- c) V zmysle § 15a ods. 10 zákona č. 89/2016 Z. z. o výrobe, označovaní a predaji tabakových výrobkov a súvisiacich výrobkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov: **Osoby mladšie ako 18 rokov nesmú užívať nikotínové vrecúška bez obsahu tabaku.**
- d) V zmysle § 7 ods. 4 zákona č. 377/2004 Z. z. o ochrane nefajčiarov a o zmene a doplnení niektorých zákonov: **Osoby mladšie ako 18 rokov nesmú fajčiť tabakové výrobky a výrobky, ktoré sú určené na fajčenie a neobsahujú tabak, a užívať bezdymové tabakové výrobky, nikotínové vrecúška bez obsahu tabaku a elektronické cigarety.**
- e) **Porušenie** tohto zákazu sa klasifikuje ako porušenie školského poriadku a žiakovi bude udelené výchovné opatrenie v súlade so školským poriadkom nasledovne:
 - a. *Prvé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s triednym učiteľom a odbornými zamestnancami a bude mu udelené pokarhanie triednym učiteľom.
 - b. *Druhé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s vedením školy a bude mu udelené pokarhanie riaditeľom školy.
 - c. *Tretie porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s vedením školy a bude mu udelená znížená známka zo správania na stupeň 2.
 - d. Každým ďalším opakovaním bude žiakovi udelená znížená známka o jeden stupeň nižšie.
 - e. V prípade neplnoletých žiakov bude pohovor vedený v prítomnosti zákonného zástupcu.

2. Alkohol

- a) Škola má za cieľ zabezpečiť prostredie, v ktorom nebude dochádzať k požívaniu a vzniku závislosti od alkoholu.
- b) v súlade so školským poriadkom a so zákonom č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov majú žiaci v priestoroch školy, v areáli školy, počas odborného výcviku a všetkých akcií organizovaných školou **zakázané**:

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

- a. konzumovať alkoholické nápoje;
 - b. prísť pod vplyvom alkoholu;
 - c. prechovávať alkohol;
 - d. navádzať ostatných žiakov ku konzumácii alkoholu;
 - e. propagovať a predávať alkohol.
- c) 3. Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 219/1996 Z. z. o ochrane pred zneužívaním alkoholických nápojov a o zriaďovaní a prevádzke protialkoholických záchytných izieb:
- a. „Osoby maloleté do 15 rokov a osoby mladistvé do 18 rokov:
 - i. nesmú požívať alkoholické nápoje alebo iné návykové látky;
 - ii. sú povinné podrobiť sa vyšetreniu na zistenie alkoholu podľa § 5 ods. 4 alebo vyšetreniu na prítomnosť omamných látok alebo psychotropných látok podľa § 5 ods. 5, ak je dôvodné podozrenie, že požili alkoholické nápoje alebo iné návykové látky.
- d) **Postup** pri podozrení, že žiak požil, je pod vplyvom, prechováva alebo distribuuje alkohol:
- a. škola u mladistvého žiaka kontaktuje zákonného zástupcu;
 - b. po súhlase zákonného zástupcu mladistvého žiaka, pedagogický pracovník požiada osobu, ktorá má oprávnenie vykonávať dychové skúšky na alkohol (pracovník BOZP, príslušník policajného zboru a pod.), aby u žiaka vykonala dychovú skúšku prístrojom, ktorým sa určí objemové percento alkoholu v krvi;
 - c. o skúške na alkohol sa spíše zápisnica, ktorú podpíšu prítomní;
 - d. v prípade, ak žiak odmietne podrobiť sa dychovej skúške, alebo jeho zákonný zástupca odmietne dať súhlas, spíše sa o tejto udalosti zápisnica za prítomnosti svedkov. V zápisnici sa uvedú klinické príznaky, ktoré žiak vykazuje a vedú k podozreniu, že žiak užil alkoholický nápoj. K žiakovi je pristupované, ako v prípade pozitívneho testu;
 - e. pri stave opitosti, kedy je žiak ohrozený na živote alebo ohrozuje svoje okolie, závažným spôsobom narušuje školské vyučovanie, je privolaná rýchla zdravotnícka pomoc, prípadne polícia a bezodkladne zákonný zástupca.
- e) **Porušenie** tohto zákazu sa kvalifikuje aj ako porušenie školského poriadku a bude žiakovi udelené výchovné opatrenie v súlade so školským poriadkom nasledovne:
- Žiak v povinnej školskej dochádzke:

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

- a. *Prvé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor so zástupkyňou riaditeľ'a školy, žiakovi bude udelené pokarhanie riaditeľ'om školy.
- b. *Druhé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s riaditeľ'om školy, žiakovi bude udelená znížená známka zo správania na stupeň 2.
- c. Každým ďalším opakovaním sa bude známka zo správania znižovať o jeden stupeň.

Žiak po povinnej školskej dochádzke:

- d. *Prvé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor so zástupkyňou riaditeľ'a školy, žiakovi bude udelené pokarhanie riaditeľ'om školy.
- e. *Druhé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s riaditeľ'om školy, žiakovi bude uložené podmienené vylúčenie zo štúdia.
- f. *Tretie porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s riaditeľ'om školy a bude mu udelené vylúčenie zo štúdia.

- g. V prípade nepľnoletých žiakov bude pohovor vedený v prítomnosti zákonného zástupcu.

3. Ostatné legálne drogy

1. Užívanie organických, syntetických rozpúšťadiel, čistiacich a prechavých látok, lepidiel a liekov za účelom navodenia stavu intoxikácie sa vníma ako zdraviu ohrozujúce. Škola má za cieľ zabezpečiť prostredie, v ktorom nebude dochádzať k intoxikácii takýchto látok alebo ich kombináciou s inými látkami.
2. V súlade so školským poriadkom a v prípade preukázania použitia látok za účelom navodenia si stavu intoxikácie, sa bude so žiakom nakladať tak, ako sa postupuje v prípade užitia legálnych drog.

Čl. VII

Opatrenia proti šíreniu a užívaniu nelegálnych drog

1. Užívanie nelegálnych drog má závažné negatívne účinky nielen na zdravie, psychiku, ale aj na rodinné a sociálne vzťahy. Žiaci stredných škôl predstavujú rizikovú skupinu vo vzťahu k nelegálnym drogám. Táto skupina je ovplyvniteľná rôznymi skupinami osôb v okolí, ktorí ich môžu naviesť na užívanie drog. Škola má za cieľ zabezpečiť prostredie, v ktorom nebude dochádzať k vzniku závislosti od návykových látok, so zvláštnym dôrazom na nelegálne drogy.

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

2. V súlade so školským poriadkom, ako aj zákonom č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon je v priestoroch školy, v areáli školy, v priestoroch všetkých školských prevádzok a počas všetkých akcií organizovaných školou je **zakázané**:
- požívať (aplikovať) omamné a psychotropné látky;
 - prechovávať omamné a psychotropné látky;
 - prísť pod vplyvom omamných a psychotropných látok;
 - prechovávať predmety určené na nedovolenú výrobu a užívanie omamných a psychotropných látok;
 - navádzať ostatných žiakov k užívaniu omamných a psychotropných látok;
 - propagovať, predávať a distribuovať omamné a psychotropné látky.
3. Pri podozrení, že žiak požil, je pod vplyvom, prechováva alebo distribuuje omamné a psychotropné látky v čase školského vyučovania (teoretického aj praktického), na akciách organizovaných školou sa **postupuje** nasledovne:
- pedagogický zamestnanec upovedomí vedenie školy, ktoré telefonicky kontaktuje príslušné obvodné oddelenie Policajného zboru SR;
 - škola informuje zákonných zástupcov žiaka;
 - v prípade pozitívneho výsledku orientačného testovania na prítomnosť drog, ďalší postup riešenia stanovia príslušníci policajného zboru;
 - ak je žiak pod vplyvom omamných alebo psychotropných látok v takej miere, že je jeho život a zdravotný stav ohrozený, bude okamžite privolaná rýchla zdravotná pomoc.
4. **Porušenie** tohto zákazu sa kvalifikuje aj ako porušenie školského poriadku a bude udelené výchovné opatrenie v súlade so školským poriadkom nasledovne:

Žiak v povinnej školskej dochádzke

- Prvé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s riaditeľom školy, žiakovi bude udelené pokarhanie riaditeľom školy. V prípade väčšej závažnosti situácie môže riaditeľ udeliť zníženú známku zo správania na stupeň 2.
- Druhé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s riaditeľom školy, žiakovi bude uložená znížená známka zo správania na stupeň 2.
- Každým ďalším opakovaním sa bude známka zo správania znižovať o jeden stupeň.

Žiak po povinnej školskej dochádzke

Spojená škola

Školská 7, 974 01 Banská Bystrica

- c. *Prvé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor s riaditeľom školy, žiakovi bude udelené podmienené vylúčenie zo štúdia.
- d. *Druhé porušenie* – so žiakom bude vedený pohovor riaditeľom školy, žiakovi bude uložené vylúčenie zo štúdia.
- e. V prípade závažných okolností (opakované požitie, ohrozovanie zdravia a iné) súvisiacich s návykovými látkami môže riaditeľ školy okamžite rozhodnúť o vylúčení žiaka zo štúdia.
- f. V prípade neplnoletých žiakov bude pohovor vedený v prítomnosti zákonného zástupcu.

Čl.

Záverečné ustanovenia

1. Táto *Smernica k prevencii a riešeniu návykových látok v školskom prostredí* je súčasťou školského poriadku a platí pre všetkých žiakov a pedagogických a nepedagogických zamestnancov Spojenej školy, Školská 7, 974 01 Banská Bystrica.
2. Triedni učitelia sú povinní s jej obsahom oboznámiť žiakov a zákonných zástupcov žiakov.
3. Porušenie ustanovení tejto smernice bude považované za závažné porušenie školského poriadku a pracovnej disciplíny vyplývajúcej z povinností pedagogických a nepedagogických zamestnancov.
4. Smernica nadobúda platnosť dňa: 20.novembra 2025

V Banskej Bystrici dňa 20.novembra 2025

Ing. Marcel Hrnčiar
riaditeľ strednej školy

**SMERNICA K PREVENCII A RIEŠENIU NÁVYKOVÝCH LÁTOK V ŠKOLSKOM
PROSTREDÍ
ZÁZNAM O OBOZNÁMENÍ**

[illegible]